

Hyvinvointikertomuksen raportointi

Raision kaupunki | Arja Iho, sosiaali- ja terveystieteiden keskus,
24. 1. 2020

raision

Hyvinvointikertomuksen raportointi

Raportissa tarkastellaan viimeisten, saatavissa olevien indikaattorien avulla kuntalaisten hyvinvoinnin kannalta keskeisiä lukuja. Lasten ja nuorten tiedot ovat 4. ja 5. luokan oppilaille, 8. ja 9. luokan oppilaille, lukion 1. ja 2. luokan oppilaille ja ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. luokan oppilaille toteutetusta kouluterveyskyselystä, joka toteutetaan joka toinen vuosi. Tässä raportissa tarkastellaan vuosien 2017 ja 2019 tuloksia. Kyselyyn vastaavat kaikki Suomessa koulua käyvät em. luokkien oppilaat. Muut indikaattorit ovat Sotkanetin indikaattoripankista.

Vertailukunniksi on valittu lähikunnat Kaarina, Lieto Naantali ja Turku, Nokia Tampereen kehyskuntana, Varsinais-Suomi ja koko maa.

Talous

Valtionosuus nettokustannuksista on laskenut vuoden 2016 23,7 %:sta vuoden 2018 20,7 %:iin.

Asukaskohtaiset verotulot ovat Kaarinan ja Naantalin jälkeen korkeimmat.

Sosiaali- ja terveystoimen asukaskohtaiset nettomenot laskivat vuodesta 2016 vuoteen 2017, mutta kasvoivat vuonna 2018 suurelta osin väestön ikääntymisestä aiheutuvien kustannusten kasvun vuoksi.

Väestö

Raision väkiluku on 24 055 ja se on laskenut useita vuosia peräkkäin, koska syntyneitä on vähemmän kuin kuolleita ja kuntien välinen nettomuutto on negatiivinen.

Demografinen huoltoennuste on heikentynyt, mutta on vertailukuntien toiseksi paras Turun jälkeen ja parempi kuin Varsinais-Suomessa tai koko maassa keskimäärin. Väestöennuste 65-vuotta täyttäneiden osalta vuonna 2025 on kuitenkin Naantalin jälkeen korkein.

Lapsiperheiden osuus väestöstä vähenee, yhden huoltajan perheiden osuus perheistä kasvaa ja yhden hengen asuntokuntien osuus asuntokunnista kasvaa.

Työllisten osuus väestöstä on kolmanneksi korkein Kaarinan ja Liedon jälkeen.

Koulutustasomittain on parantunut, mutta on edelleen alhainen suhteessa vertailukuntiin ja Varsinais-Suomen ja koko maan keskiarvoon. Alhainen koulutustaso ei näy asukaskohtaisten tulojen alhaisuutena, mutta sillä on muita, välillisiä vaikutuksia hyvinvointiin. Ihmiset, jotka ovat vailla ammatillista koulutusta tai on perustason ammatillinen koulutus, on heikompi terveyden lukutaito ja he tekevät useammin huonompia valintoja

elämäntavoissaan ts. he liikkuvat vähemmän, syövät epäterveellisempää ruokaa ja käyttävät päihteitä ja nikotiinituotteita enemmän.

Lapset ja nuoret ja lapsiperheet

Elämänlaatu ja osallisuus

Tyytyväisyys elämään on laskenut sekä ala- että yläkoululaisilla ja on vertailutietojen heikoin alakoulussa ja toiseksi heikoin yläkoulussa.

Koulustressi on lisääntynyt voimakkaasti sekä alakoululaisilla että yläkoululaisilla.

Sekä ala- että yläkoululaisten kokema viikoittainen kiusaaminen on lisääntynyt.

Yläkoululaiset kokevat aiempaa enemmän yksinäisyyttä ja sitä, että heillä ei ole yhtään läheistä ystävää. Yläkoululaiset myös kokevat terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi aiempaa useammin ja huonommaksi kuin vertailukuntien yläkoululaiset.

Mahdollisuus keskustella koulussa aikuisen kanssa mieltä painavista asioista ja saada tukea ja apua hyvinvointiin on parantunut sekä alakoulussa ja yläkoulussa huomattavasti ja on vertailukuntiin nähden hyvä tai paras.

Alakoululaisten kokemus siitä, että opettaja on kiinnostunut mitä oppilaalle kuuluu, on parantunut ja on vertailukunnista toiseksi paras.

Yläkoululaisten kokemus omista vaikutusmahdollisuuksistaan koulussa on niin ikään parantunut.

Ylipainoisten yläkoululaisten osuus on vähentynyt merkittävästi edellisestä tutkimuskerrasta, mutta samalla myös niiden nuorten määrä on lisääntynyt, jotka eivät syö koululounasta päivittäin.

Yläkoululaisista hengästyttävää liikuntaa korkeintaan tunnin viikossa harrastavien osuus on jonkin verran kasvanut.

Työ ja opiskelu

Alakoululaisilla on vaikeuksia lukemisessa, laskemisessa ja kirjoittamisessa aiempaa enemmän ja vertailukunnista eniten. Kysymysten tarkempi tarkastelu osoittaa, että vaikeudet keskittyvät lukemiseen ja kirjoittamiseen.

Yläkoululaisilla on vaikeuksia oppimistaidoissa aiempaa enemmän ja eniten kaikista vertailukunnista ja -alueista.

Sosiaali- ja terveydenhuolto, kunnan palvelut

Perusterveydenhuollon neuvolakäynnit / 1000 0-7-vuotiasta lasta on vertailukuntien ja alueiden korkein ja kouluterveydenhuollon käynnit/1000 7-18-vuotiasta lasta on toiseksi korkein. Erikoissairaanhoidon lastenpsykiatrian avohoitokäynnit/1000 0-12-vuotiasta lasta ovat vertailukuntiin nähden alhaiset. Psykiatrian hoitopäivät/1000 0-16-vuotiasta kohden puolestaan korkeimmat, vaikka määrä on jonkin verran laskenut.

Lapset, joista tehty lastensuojeluilmoitus, lastensuojeluilmoitusten kokonaismäärä, lastensuojelun avohuollon asiakkuudet ja kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten määrä ovat kaikki kasvussa ja vertailukuntien korkeimpia. Indikaattori on vuodelta 2018, mutta vuoden 2019 toteutuma osoittaa saman suuntaista kehitystä kuin edellisenä vuotena.

Nuoret ja nuoret aikuiset

Läheisen ystävän puuttuminen vähentää lukiolaisten hyvinvointia. Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saa Raisiossa vertailukunnista ja -alueista toiseksi eniten samalla sijalla Liedon kanssa. Koulukiusaaminen on lukiossa vähentynyt, koulu-uupumus puolestaan lisääntynyt.

Oppilaat kokevat opettajien olevan aiempaa kiinnostuneempia oppilaiden kuulumisista.

Opiskelu, työ ja toimeentulo

Koulutuksen ulkopuolelle jää 17-24-vuotiaista raisiolaisista useampi kuin vertailukunnissa ja -alueilla, mutta osuus on laskenut. Tilasto on vuodelta 2017. Nuorisotyöttömien, 18-24-vuotiaiden, osuus on laskenut nopeasti.

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneiden 18-24-vuotiaiden osuus on vertailukuntien ja -alueiden korkein.

Sosiaali- ja terveydenhuolto, kunnan palvelut

Erikoissairaanhoidon avohoitokäynnit nuorisopsykiatrialla 13-17-vuotiailla/1000 vastaavan ikäistä kohti on laskenut ja on vertailukuntien ja -alueiden keskivaiheilla. Psykiatrian laitoshoidot samalla 18-24-vuotiailla/1000 vastaavan ikäistä kohti sen sijaan ovat kasvaneet voimakkaasti, mutta ovat kolmanneksi alhaisin.

Työikäiset

Elämänlaatu ja osallisuus

Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saavien 25-64-vuotiaiden osuus vastaavan ikäisestä väestöstä on vertailun toiseksi alhaisin, vaikkakin on noussut jyrkästi vuodesta 2016 vuoteen 2018.

Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavien osuus 25-64-vuotiaista on vertailukuntien ja –alueiden korkein. Samoin ylipäätään työkyvyttömyyseläkettä saavien 25-64-vuotiaiden osuus, joka on vertailun korkein, vaikka onkin laskenut tasaisesti vuodesta 2016 vuoteen 2018.

Vaikeasti työllistyvien osuus 15-64-vuotiaista on vertailukuntien toiseksi korkein Turun jälkeen ja pienempi kuin Varsinais-Suomessa ja koko maassa keskimäärin. Sen sijaan pitkäaikaistyöttömien osuus työttömistä on vertailun toiseksi alin ja on laskenut vuodesta 2017 vuoteen 2018.

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneiden 25-64-vuotiaiden osuus vastaavan ikäisestä väestöstä on vertailun korkein.

Sosiaali- ja terveydenhuolto, kunnan palvelut

Perusterveydenhuollon lääkärikäyntien määrä 15-49-vuotiailla ja 50-64-vuotiailla / 1000 vastaavan ikäistä kohti on vertailun kolmanneksi korkein.

Päihdehuollon laitoksissa hoidossa olleet asiakkaat/1000 asukasta on vertailun toiseksi korkein ja on noussut vuodesta 2016 vuoteen 2018.

Psykiatrian laitoshoidon hoitopäivät 17-74-vuotiaille/1000 vastaavan ikäistä kohti ovat lisääntyneet vuodesta 2017 vuoteen 2018 ja ovat vertailukuntien toiseksi korkein. Psykiatrian avohoitokäynnit 17-74-vuotiailla//1000 vastaavan ikäistä kohti ovat laskeneet vuodesta 2016 vuoteen 2018 ja ovat vertailukuntien ja –alueiden kolmanneksi alin.

Muut palvelut

Työttömyys on laskenut vuodesta 2016 vuoteen 2018 nopeasti.

Työkyvyttömyyseläkettä saavien osuus 16-64-vuotiaista on myös laskenut vuodesta 2016 lähtien, mutta on edelleen vertailukuntien ja –alueiden korkein.

Vaikeasti työllistyvien (rakennetyöttömät) osuus on laskenut vuodesta 2016 lähtien, mutta on vertailukunnista toiseksi korkein.

Pitkäaikaistyöttömien osuus työttömistä on laskenut vuodesta 2017 ja on vertailukunnista ja –alueista toiseksi pienin.

Kunnan osarahoittaman työmarkkinatuki on laskenut vuoden 2017 jälkeen tasaisesti.

Ikäihmiset

Elämänlaatu ja osallisuus

Opiskelu, työ ja toimeentulo

Täyttä kansaneläkettä saavien 65-vuotta täyttäneiden osuus vastaavan ikäisestä väestöstä laski vuodesta 2016 vuoteen 2017, jonka jälkeen se on pysynyt samana. Osuus on vertailukuntien toiseksi korkein.

Toimeentulotukea saavien 65-vuotta täyttäneiden osuus vastaavan ikäisestä väestöstä on vertailukuntien ja –alueiden korkein, vaikka on laskenut vastaavalla tavalla kuin täyttä kansaneläkettä saavien osuus.

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

Kotona asuvien 75-vuotta täyttäneiden osuus vastaavan ikäisestä väestöstä on vertailukunnista ja –alueista korkein.

Säännöllisen kotihoidon piirissä 30.11. olleet 75-vuotta täyttäneiden osuus vastaavan ikäisestä väestöstä on vertailukuntien kolmanneksi alin.

Omaishoidon tuen 75-vuotta täyttäneiden osuus vastaavan ikäisestä väestöstä on vertailukuntien ja –alueiden toiseksi korkein.

Ikääntyneiden tehostetun palveluasumisen 75-vuotta täyttäneiden osuus on vertailun keskitasolla ja pysynyt vuodesta 2017 tasolla.

Vanhainkodeissa tai pitkäaikaisessa laitoshoidossa terveystieteiden keskuksessa levien 75-vuotta täyttäneiden osuus on vertailukuntien ja –alueiden alhaisin.

Kaikki ikäryhmät, hyvinvointi

Elämänlaatu ja osallisuus

Ikävakioitu mielenterveysindeksi on vertailualueiden keskitasolla ja korkeampi kuin koko maassa keskimäärin.

Äänestysaktiivisuus on vertailukuntien ja –alueiden alhaisin.

Kunnan pientuloisuusaste on vertailukunnista toiseksi alhaisin, mutta huomattavasti parempi kuin Varsianis-Suomessa ja koko maassa.

Gini-kerroin (käytettävissä olevat tulot) osoittaa tulonjaon olevan Raisiossa vertailun kolmanneksi tasaisinta.

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

Poliisin tietoon tulleissa henkeen ja terveyteen kohdistuneissa rikoksissa /1000 asukasta Raisio on keskitasolla, mutta tilanne on huonontunut vuodesta 2017. Rattijuopumustapauksissa Raisio on korkeimmalla sijalla ja määrässä on tapahtunut kasvua, mikä selittyy Raision sijainnilla ja poliisin tehostuneella valvonnalla.

Poliisin tietoon tulleiden huumausainerikosten määrä / 1000 asukasta on laskenut ja on vertailun keskitasolla.

Asunnottomien yksinäisten määrä / 1000 asukasta on kasvanut vuodesta 2016 vuoteen 2017 kolminkertaiseksi ja on vertailun toiseksi korkein.

Sosiaali- ja terveystalvet, kunnan talvet

Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit / 1000 asukasta ovat vähentyneet, mutta ovat edelleen vertailukuntien ja –alueiden kolmanneksi korkeimmat ja potilaiden osuus väestöstä niin ikään kolmanneksi korkein, vaikka sekin on laskenut. Muut kuin lääkärikäynneissä Raisio on korkeimmalla sijalla, vaikka siinäkin on laskua.

Hammaslääkäritalvet ja yksityissektorilla käyttäneiden osuus on vertailukuntien – ja alueiden toiseksi korkein koko maan keskiarvon jälkeen.

Erikoissairaanhoidon avohoitokäynneissä Raisio on vertailun keskitasolla, mutta käyntien määrässä on tapahtunut jyrkkä kasvu vuodesta 2017 vuoteen 2018.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kuntajohdossa – TEA, pistemäärä on laskenut vuodesta 2017 jyrkästi ja on vertailun heikoin.